

POSTANOWIENIE

Dnia 29 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa "H." Spółki Jawnej w likwidacji z siedzibą w N.
przeciwko H. J.

o wydanie rzeczy alternatywnie o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 29 czerwca 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 21 listopada 2017 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1. odrzuca skargę kasacyjną w części dotyczącej rozstrzygnięcia oddalającego powództwo,**
- 2. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w pozostałym zakresie,**
- 3. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 2700,00 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Przesłanką zaskarżenia orzeczenia w postępowaniu cywilnym jest istnienie interesu prawnego w zaskarżeniu orzeczenia. Interes prawny w zaskarżeniu, określany jako *gravamen*, rozumiany jest - najogólniej rzecz ujmując - jako pokrzywdzenie polegające na niekorzystnej dla strony różnicy między zgłoszonym przez nią żądaniem a sentencją zaskarżonego orzeczenia. Brak tak rozumianego interesu prawnego prowadzi do odrzucenia środka odwoławczego (zob. m.in. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2014 r., III CZP 88/13, OSN 2014, Nr 11, poz. 108; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 1997 r., I CKN 57/97, OSNCP 1997, Nr 11, poz. 166).

Skarżący pozwany wniesioną skargą kasacyjną zaskarżył wyrok Sądu drugiej instancji w całości, podczas gdy w punkcie I.2 tego wyroku Sąd Apelacyjny oddalił powództwo w pozostałej części, zatem rozstrzygnięcie w tym zakresie było dla pozwanego korzystne, co oznacza, że nie ma on interesu prawnego w kwestionowaniu tej części rozstrzygnięcia. Dlatego też skarga kasacyjna w części dotyczącej rozstrzygnięcia oddalającego powództwo podlegała odrzuceniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zostały poddane badaniu co do rozstrzygnięcia zawartego w pozostałej części wyroku.

Skarżący oparł wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania na pierwszej i czwartej spośród przesłanek wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu,

że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z dnia 3 lutego 2012 r. I UK 271/11 - nie publ.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z dnia 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - nie publ.).

Skarżący przedstawiony problem prawny ujął w pytaniu: czy kwestia określenia kwoty pieniężnej, przez zapłatę, której pozwany może się zwolnić z obowiązku wydania rzeczy, ma być przedmiotem dowodu, czy też strona może podać kwotę arbitralną i nie musi jej udowadniać, a sąd przy tym jest zwolniony z obowiązku badania, czy kwota ta jest wygórowana?.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera argumentacji jurydycznej wskazującej na występowanie odmiennych ocen prezentowanych problemów oraz na to, że przepisy dotyczące tej problematyki nie doczekały się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecnictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Skarżący nie przedstawił orzecznictwa, z którego jego zdaniem wynikałyby jakiegokolwiek rozbieżności orzecznicze związane z przedstawioną w skardze problematyką. Nie jest rolą Sądu Najwyższego domyslanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn. akt II UK 38/08, nie publ.; z dnia 14 grudnia 2004 r., sygn. akt II CZ 142/04, nie publ.).

Z kolei oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 8 marca 2002 r., sygn. akt I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Zgodnie ze stanowiskiem judykatury, odwołanie się do przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymaga przedstawienia, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi oraz argumentacji wykazującej na to, że istotnie skarga jest oczywiście uzasadniona. Chodzi tu o wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.).

Skarżący wskazał, że skarga jest oczywiście uzasadniona z powodu naruszeń prawa procesowego. Argumentacja zawarta w skardze nie przekonuje o jej oczywistej zasadności. Okoliczności wskazane przez skarżącego nie usprawiedliwiają takiej oceny zaskarżonego orzeczenia. Sąd Najwyższy nie dopatrył się rażącego naruszenia powołanych przepisów, widocznego *prima facie*. Brak jest jakichkolwiek podstaw, aby twierdzić, że w niniejszej sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa.

Wobec powyższego nie można przyjąć, że przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zostały w sposób właściwy wykazane.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).